

ρας ἐν συγκριτική στίσισμας. ἐπ. Ζ. τάξ. δ'. μ. 15 π. 13. μίγμα κίτρινον.

248. Νίκη ὄρθια πρὸς ἀριστεράν κρατεῖ τὴν ἀριστερὴν κλάδον φοίνικος. ἐπ. Η'. τ. Ζ. (βάρβαρον, υποπτον). μ. 12. π. 8.

249. α) Ἐμπροσθεν Νίκη ὄρθια πρὸς ἀριστεράν κρατεῖ τὴν δεξιὰν στέφραν μετὰ λημνίσκων, τῇ δὲ τέρατον κλάδον φοίνικος. μ. 13 π. 8.

β) ὅπισθεν δύο, αἰγάληροι ἀντικρὺν ἀλλήλων μ. 14. π. 13.—ἐπ. Ζ. τ. δ'.

250. Νίκη ὄρθια πρὸς δεξιάν κρατεῖ τὴν δεξιὰν στέφραν μετὰ λημνίσκων, τῇ ἑτέρᾳ δὲ κλάδον φοίνικος. ἐπ. Η'. τ. ζ. μ. 11. π. 9. λαζαρίδ. τῆς Κ. Μ. Παππαδοπούλου.

251. Ἡ αὐτὴ παράστασις. ἐπ. Η'. τάξ. Ζ'. μ. 11. π. 8. λιθ. σάρδ. τοῦ Κ. Ν. Καλλισπέρη.

252. Νίκη ὄρθια πρὸς δεξιάν, κρατοῦσα στέφραν. ἐπ. Η'. τάξ. Ζ'. μ. 10. π. 7. σάρδ.

253. Νίκη ὄρθια πρὸς δεξιάν, κρατοῦσα τὴν δεξιὰν στέφραν μετὰ τρίποδα ἐμπροσθεν κείμενον. ἐπ. Η'. τ. Ε'. μ. Η π. 9. σάρδ.

254. Νίκη ὄρθια πρὸς δεξιάν κρατεῖ τὴν δεξιὰν στέφραν, τῇ ἑτέρᾳ κλάδον φοίνικος. ἐπ. Ζ'. τ. δ'. μ. 10. π. 7.

255. Νίκη ἐπὶ βάθειου καθημένη πρὸς ἀριστεράν κρατεῖ τετράγορδον λύραν. ἐπ. Η'. τάξ. Ε'. μ. 13. πλ. 10]2. λιθ. σάρδ.

256. Νίκη ὄρθια πρὸς δεξιάν, ἀγούσα ταῦρον ἐμπροσθεν αὐτῆς εἰς θυσίαν ἐμπροσθεν βωμός. ἐπ. Ζ'. τάξ. Ε'. μ. 10 π. Η, λιθ. σάρδ.

257. Νίκη πρὸς δεξιάν ἐπὶ θαλασσίου ζώου. κρατοῦσα ἀμφίβολον σύμβολον. ἐπ. Η'. τάξ. Ζ'. μ. 10 πλ. 12.

258. Νίκη κρατοῦσα μέγχην κλάδον φοίνικος, πρὸς δεξιάν, ἐλαύνει τέθριππον, ὅπερ ἄγει ὁ "Κώας προπορευόμενος καὶ μεταστρέψων ἥρωας τοῦ παράστασις". ἐπ. Η'. τάξ. Ε'. μ. 9. π. 13.

259. Νίκη καθιπτυγμένη πρὸς δεξιάν κρατεῖ ἐπιδημιαν τὴν ἀριστερὴν κλάδον φοίνικος, τῇ δὲ ἑτέρᾳ στέφραν μετὰ λημνίσκων, δι' οὓς στεφρανοὶ τὴν ἐμπροσθεν αὐτῆς ισταμένην Τύχην μοδιορόφον, κρατοῦσαν τὴν δεξιὰν πηδάλιον, τῇ δὲ ἑτέρᾳ κέρας. Λιμανίσιας. ἐπ. Η'. τάξ. Ε'. μ. 18. π. 15. λιθ. σάρδ.

ε) Ἡδη.

260. Ἡθη ὄρθια, γυμνὴ τὰ ἐμπροσθεν πρὸς ἀριστεράν, κρατεῖ φιάλην. ἐπ. Ζ. τάξ. δ'. μ. 14. π. Η. λιθ. σάρδ.

γ) Ἐπίτι.

261. Ἐλπίς ὄρθις, ἀντωπός, λεπτὸν καὶ ποδηρό φοροῦσα χιτῶνα καὶ ὑπὲρ αὐτὸν ἴματιον ὅπερ κρατεῖ τὴν δεξιὰν δὲ κρατεῖ ἀνθεῖ. ἐπ. ζ. τάξ. γ'. μ. 16. π. 12.

δ) Αὐγμός.

262. Ἀνήρ γηραιός, (Σάτυρος) φαλακρός, γενείτης, σκελετώδης, ἔχων μάγιστρον φαλλὸν καὶ ἵπποντα (εἰκονίων; τὸν αὐγμόν; τὸν λιμόν). Βαδίζει πρὸς

δεξιὰν ἐρειδόμενος ἐπὶ βάκτρου. ὅπισθεν δὲ ἐπὶ τῆς ῥάγεως μεγίστη τις ἀκρίς καταβιθρώσκει αὐτὸν. ἐπ. Ζ'. τάξ. δ'. μ. 15. π. 12 λ. ; σάρδ. διάτοι Κ. Βουρσανοῦ ἐκ Μετολογγίου.

Σημ. Οἱ θεοὶ τῆς ἀρχαίας Ἰταλίας εἶναι σπανιότατοι ἐπὶ τῶν ἐνταῦθα εὑρισκομένων σφραγιδολίθων.

(Ἐπιτας συνέχεια.)

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΑ, ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΛΟΥΣ.

—ο—

Πρό τινων ἔτῶν (1845) σημαντικὸν ἐπροσένητε κοότον ἐν Λονδίνῳ ἡ ἐπὶ τῇ Αἴγυπτιακῇ Στοᾶ ἐκθεσίες μηχανῆς τίνος, κατασκευασθείσης, ὡς οἴμαι, ὑπὸ τοῦ περιωνύμου Γερμανοῦ μηχανικοῦ Κ. Φάρερ. Διὰ τῆς κινήτεως τῆς μηχανῆς ταύτης συνετίθεντο ἔξομετροι λατινικοὶ στίχοι, ἀλαγήστου προσώδιας. Οἱ στίχοι οὖτοι δὲν ἦσαν, ὡς τις ἡθελεν ὑπολάβει, ἀπήμαντος συλλογὴς δακτύλων καὶ σπονδείων, κατὰ κανόνας διατεταγμένων, ἢ δροιοῖς μὲ τοὺς παρά τινων τῶν, ἡμετέρων κλασικῶν σχολῶν καλουμένους μαρφάν στίχους· τούναντίον, πᾶσα γραμμὴ στίχου περιείχεν ἴδιατέραν τινὰ ἔννοιαν εἰς καλὴν καὶ ἐγγραμμάτιστον λατινικὴν γλῶσσαν.

Μέγας ἀριθμὸς διαφόρων στίχων ἦδυντο νὰ ἔξαγῃ ὅτι ἐκ τῆς ῥηθείσης μηχανῆς, φέτος διὰ μέσου αὐτῆς καὶ ὁ πλέον ἀγράμματος ἀνθρωπος ἦτον ἰκανὸς νὰ προσέξῃ μυρεάδας Λατινικῶν στίχων, οἵτινες ὡς πρὸς τὴν ἐντέλειαν καὶ τὸ καθαρὸν αὐτῶν δὲν ὑπέκειντο εἰς κατάκρισιν. — Ο Σολομὼν εἶπεν, «οὐδὲν κανύὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον.» Ἡ παρατήρησις αὗτη, εἰ καὶ μὴ ἀκριβῶς ἐφαρμοζομένη εἰς τινὰς ἐφευρέσεις τοῦ παρόντος αἰώνος, δύναται ὅμως ἢ ἀναφερθῆ ἐνταῦθα διὰ τὴν περὶ ὃς ὁ λόγος λατινοστιγκοποιῶσαν μηχανὴν, ἦτοι εἶναι νέα ἰσχυρὰ μαρτυρία τοῦ σοφοῦ τοῦ Σολομῶντος ῥητοῦ.

Ἐπεξερχόμενος ἐτγάτως χάριν διασκεδάσεως ἀργαλίαν τινὰς ἀριθμητικὴν βίβλον, ἐν τῷ ἔθαύμαζον καὶ διεσκεπτόμην ἐπὶ τῶν μεγάλων ἀγώνων οὓς οἱ διδάσκαλοι κατέβαλον τὸ πάλαι: ἵνα δένται δύσκολον εἰς τοὺς νέους τῶν τότε ἡμερῶν καταστῆσαι τὴν ἀπόκτησιν τῆς παιδείας, εὔρον εἰς σημείωσιν τινὰ, διὰ τοῦ Ιωάννης τοῦ Πέτρου εἰχε διατάξει, εἰς πινακας τὰ στοιχεῖα Λατινικῶν τινῶν λέξεων, καλέσας τὸ ἔργον του, Τεχνητὴ Στιγμογραφία. Διὰ τοῦ τοιούτου μέσου, οἵσοδήποτε κοινῆς ἰκανότητος ἀνθρωπος, οὐδὲ λέξιν Λατινικὴν ἔννοιων, δύναται πάρα τὰ συνθέση ἐξαμέτρους καὶ πενταμέτρους στίχους εἰς καθαρὰν Λατινικὴν γλῶσσαν, καὶ πλήρεις ἔννοιας. Ἀγγοῦ ποῖος ἦτορ οὗτος ὁ Ιωάννης Πέτρος, οὗτε ἀπήγνητος ποτε σύγγραμμά του ἀλλ' ὑπ' αὐτὴν τὴν

οδηγίαν ἐπέτυχον μως ὁ διάγονος κόπει νὰ κατατάξω τοὺς ἑπομένους πίνακας δι' ἣν πᾶς ὁ εἰδὼς μόνον τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀλφαριθμοῦ καὶ δυνάμενος γράψει τὴν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τῶν ἑννέα δύναται καὶ νὰ συνθέσῃ καλοὺς καὶ ἀκριβεῖς ἔγγραφούς καὶ πενταμέτρους Δασινικοὺς στίχους.

Τοῦτο ἀναμφισβήτως ἀποκαλύπτει τὸ μωσικὸν τῆς περὶ τῆς ὁ λόγος μηχανῆς, ἐπειδὴ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τοιοῦτοι ἡ παραπλήσιοι τούτων πόνακες ἐτέθησαν ἐν χρήσει διὰ τὴν κατασκευὴν αὐτῆς.

Καὶ τοι στερούμενος μηχανικῶν γνώσεων δὲν διστάσω δύως νὰ ὑπολέσω διτὶ ἡ προμηνυθεῖσα μηχανὴ κατασκευάσμη ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ πνευματικοῦ ὄργανου, διτῶν τῶν πινάκων διατεταγμένων εἰς κυλινδρούς, καθ' ὃν τρόπον οἱ μουσικοὶ τόνοι διατίθενται ἐντὸς τῶν κυλινδρῶν τοῦ μουσικοῦ ἔκεινου ἐργαλείου.

ΕΞΑΜΕΤΡΟΙ.

Πίνακς ἄ.

T	I	P	H	A	M	B	L	E	u
g	e	o	s	a	a	u	f	r	u
s	r	p	r	g	r	f	b	c	s
r	e	t	b	i	e	i	a	i	i
r	i	a	d	r	d	*	m	d	a
a	r	a	a	a	=	a	a	*	*

Πίνακς β'.

f	s	d	b	v	s	e	s	t	a
i	a	e	i	i	a	c	e	t	g
m	l	n	s	s	o	l	a	n	n
l	c	t	t	r	a	*	a	a	a
a	r	r	t	*	*	*	*	*	a
a	a	a	a	a	a	*	*	*	a

Πίνακς γ'.

s	f	p	t	d	p	p	f	e
o	a	u	o	a	u	a	q	r
t	i	m	t	t	l	r	u	i
s	i	e	o	a	u	i	s	*
*	t	*	m	n	=	*	*	*
*	*	*	t					

Πίνακς δ'.

p	p	p	p	m	p	p	p	r
r	r	r	g	o	r	r	r	a
o	o	o	o	o	x	o	m	r
t	d	s	g	n	m	o	i	e
u	t	i	g	u	n	t	t	n
r	g	r	l	s	a	t	d	u
n	r	g	t	n	u	u	n	b
a	a	r	t	n	n	t	u	n
n	a	*	t	t	*	n	t	t
p	*	*	*	*	*	*	*	*

Πίνακς ζ.

t	r	p	r	v	l	f	a	c	s	e
o	g	e	u	o	g	r	i	m	e	
æ	r	m	d	m	i	d	p	u	l	
b	i	e	m	e	o	l	i	e		
n	r	i	r	r	a	a	*	*	*	
a	a	a	a	a	*	*	*	*	*	
*	a									

Πίνακς ζ'.

d	s	q	a	p	m	d	n	s	u
æ	u	c	r	u	i	i	a	g	r
æ	e	a	l	r	g	y	*	e	d
r	v	t	a	r	g	*	*	a	h
a	a	*	a	*	*	*	*	m	a

ΠΕΝΤΑΜΕΤΡΟΙ.

T	A	P	I	S	I	T	T	N	e
g	e	m	o	m	r	u	o	t	d
r	p	r	p	i	r	x	g	u	f
r	d	i	s	p	i	i	a	i	o
i	a	t	i	a	e	*	d	b	*
*	i	a	*	a	*	a	a	a	*

Πίνακς β'.

m	o	f	r	b	i	d	u	i	m
m	i	a	u	b	u	n	u	a	e
e	n	n	u	n	t	n	n	g	a
t	t	n	t	*	*	t	t	a	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	t

Πίνακς γ'.

d	a	v	v	d	f	l	a	a	u
c	i	e	i	a	a	r	s	r	t
n	r	e	e	b	m	t	a	a	a
b	t	t	r	a	g	*	*	*	a
a	a	a	*	a					

Πίνακς δ'.

d	p	p	n	c	s	m	s	m	o
u	r	e	r	u	o	l	o	e	t
o	f	u	p	l	i	n	l	o	e
a	e	e	i	g	a	d	r	a	a
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Πίνακς ε'.

n	a	t	v	s	m	m	v	m	o
l	i	i							

Ο τρόπος δι' οὗ ἔξαμετροι καὶ πεντάμετροι στίγματα τῶν πρώτων ἔνγέων στοιχείων τῶν προσαντηκόντων αὐτοῖς πινάκων συντίθενται, εἶναι ό ἔξης:

Διάλεξον ἐν τῶν πρώτων ἔνγέων κεφαλαιῶν στοιχείων τοῦ Α' Πίνακος τὸ διαλεχθὲν αὐτὸς στοιχείον, μὲν ἔκαστον ἐπακόλουθον ἔννατον στοιχείον τοῦ αὐτοῦ Πίνακος, θέλετ συγκατίσει τὴν πρώτην λέξιν τοῦ στίχου. Εἴτα λάβε ἐν σίσυνθήποτε ἐκ τῶν ἐννέα πρώτων στοιχείων τοῦ Β' Πίνακος, καὶ πᾶν ἐπακόλουθον ἔννατον στοιχείον τοῦ αὐτοῦ Πίνακος, ἵνα συγκατίσῃς τὴν δευτέραν λέξιν τοῦ στίχου ἀκολούθησον τὸν αὐτὸν τρόπον δι' ὅλους τοῦ πινάκας, ἐν φόρῳ ΣΤ'. Πίναξ διὰ τοὺς ἔξαμετρους, καὶ ὁ Ε' διὰ τοὺς πενταμέτρους, θέλουσι παρέξει τὴν τελευταίαν λέξιν τοῦ στίχου· οἱ ἐν τοῖς πινάκειν ἀπαντώμενοι ἀστερίσκοι πρέπει ν' ἀριθμῶνται ὡς καὶ τὰ στοιχεῖα. Επένδυν δὲ λαμβάνομεν τὸ πρώτον κεφαλαῖον στοιχείον τοῦ Α'. Πίνακος τῶν ἔξαμετρων, δηλαδὴ τὸ Τ, τὸ μετ' αὐτὸν ἔννατον στοιχεῖον, ἀριθμοῦντες ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά εἶναι π. τὸ ἐπακόλουθον ἔννατον εἶναι γ. τὸ ἐπακόλουθον ἔννατον ή· καὶ προχωροῦντες αὖτις σχηματίζομεν, τὴν λέξιν Turbida. "Ἄς ὑποθέσωμεν μετὰ ταῦτα διτοι λαμβάνομεν τὸ πρώτον στοιχείον τοῦ Β' Πίνακος, ἢτοι τὸ Γ. Τῇ προσθήκῃ παντὸς ἐπακόλουθου ἔννατον στοιχείου τοῦ αὐτοῦ Πίνακος, σχηματίζομεν τὴν λέξιν fata· καὶ τοιουτοτρόπως λαμβάνοντες τὰ πρώτα στοιχεῖα ἐκάστου, καὶ προχωροῦντες κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰς τοὺς ἐπιλοίπους πινάκας ἔχομεν τὸ στίχον.

« Turbida fata sequi praeinobstant tempora dura. »

Διαπαραλλάξτως κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, λαμβάνομεν τῶν πρώτων στοιχείων ἐκάστου τῶν πέντε πενταμέτρων πινάκων, καταρτίζεται ὁ ἔξης στίχος:

« Tetrica presebunt dura dolosa novi. »

Καὶ πάλιν θετέον διτοι λαμβάνομεν τὸ τέταρτον στοιχείον ἐκάστου πινάκος· ἔχομεν διὰ μὲν τοὺς ἔξαμετρους,

« Horrida bella tuis protendunt verbera acerba· διὰ δὲ τοὺς πενταμέτρους,

« Improba predicunt verba nefanda viris. »

Ἐν παράδειγμα εἰσέτι· ἀς λέξωμεν τὸ ἔδομον στοιχείον τοῦ Α' Πίνακος, τὸ πέμπτον τοῦ Β' Πίνακος, τὸ ἔννατον τοῦ Γ' Πίνακος, τὸ ἔκτον τοῦ Δ' Πίνακος, τὸ δγδού τοῦ Ε' Πίνακος, καὶ τὸ ἔκτον τοῦ ΣΤ' Πίνακος, καὶ προκύψει ἔξαμετρος μὲν ὁ ἔξης:

« Barbara vincla ferunt, monstrabunt crimina multa. » πεντάμετρος δέ

« Tristia perficiunt astra superba mea. »

Νομίζω, ὅτι ἐκ τῶν παραδειγμάτων τούτων διδηγούμενος ὁ ἀναγράστης, δὲν θέλει ἀπαντῆσαι δυσκολίαν εἰς τὸν συγκατισμὸν τῶν στίχων. Οἱ ἀγνοοῦντες τὰς ἴδιότητας τῶν ἀριθμῶν θέλουσιν ἐκπλαγῆσθαι μάθωσι πόσοι διάφοροι στίχοι δύνανται· νὰ συγκατισθῶσι διὰ τῶν μετανέσσων καὶ τῶν συνδιασμῶν τῶν στοιχείων τῶν ἄνωθεν πινάκων. Επειδὴ ἔκαστον τῶν πρώτων ἐννέα στοιχείων, ἐνούμενον μὲ τὸ ἐπακόλουθον αὐτοῦ ἔννατον στοιχείον

εἰς πάντα πίνακα συγκατίζει μίαν λέξιν, καὶ ἐπειδὴ ἐξείναι οἱ πίνακες τῶν ἔξαμετρων στεγῶν, εὐρίσκουμεν δι' ἀπλοῦ ὑπολογισμοῦ $9 \times 9 / 9 \times 9 / 9 \times 9 = 531,449$, τὸν ἀριθμὸν τῶν διατάσσων στεγῶν, τῶν διὰ τοῦ πινάκος τούτου δυνατῶν συγκατισθῆναι. Ο μαθητὴς τῆς λατινικῆς δύναται ἔτι μᾶλλον γὰρ ποικιλῆ τὰς γραμμὰς, διότι, ὡς εὔκολες θέλει ἐννοήσει, πλεισται λέξεις τοῦ πρώτου καὶ τοῦ ἔκτου πινάκος, δύνανται νὰ μετατείθωσιν εἰς τὸν πέμπτον καὶ δεύτερον πινάκα, καὶ τάναπαλιν. Καὶ αὖθις, ἐννέα οὐσῶν τῶν λέξεων ἐν ἐκάστῳ τῶν πέντε πινάκων τῶν πενταμέτρων στεγῶν, εὑρίσκομεν δι' ὅμοιού ὑπολογισμοῦ ὅτι περιεργούσι 59,019 διαφόρους γραμμὰς ἢ στίχους τοῦ διονύσου συμπεσουμένου εἰς 590,499 διαφόρους γραμμὰς, αἵτινες δύνανται νὰ ἔξαγθωσιν ἐκ τῶν δύο σικοῶν τῶν πινάκων. Τὰ συγγράμματα τοῦ Οὐρέγιλίου περιέχουσιν οὐγὶ πλειονάς τῶν 13,016 γραμμῶν· ὥστε οἱ πινάκες οὐτοῦ ηδύνανται νὰ παρέξωσι Λῦ τόμους, ἐκπαστοφιλόποιων γὰρ ἦνται τόσον ἐκτεταμένος, ὃσον μὴ τὰ συγγράμματα τοῦ Οὐρέγιλίου, καὶ πλέον 4771 γραμμὰς. Μοι φαίνεται ν' ἀκούω τὸν ἀναγράστην ἐφωνοῦντα· « Τι διτοι δρεδος; » Η δύναμας μόναν ν' ἀπαντήσῃ διτοι δύνανται τὸν πινάκαν τούτων συντήρησεν εἰς τὸν ἀποδιεύθητον ἀπὸ ἑροῦ ὄγληράς τινας ὄφας κόπου καὶ ἀθυμίας· οπότε τὴν παρούσαν ἄρα αὐτῶν μορφὴν δύνανται ἵστως νὰ παρέξωσι παραπλήσιοι εὐεργετημένοι καὶ εἰς μᾶλλους.

(*Ex τοῦ Ἀγγλικοῦ*).

Γ. Δ. Π.

Ἐκ Κερκύρας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΤΟ ΑΣΤΥΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ ΤΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ,

καθ' ὅποιον ισχύει νῦν ἐν Ἑλλάδι.

Τὸν Καθηγητοῦ

Πέτρου Παπαρρήγοπούλου.

—ο—

Τοῦ Δημιουργοῦ ἡμῶν ἡ ἀρὰ, ἡ τῷ πρωτοπλάστῳ δοθεῖσα· « Ἐν ἰδρύστι τοῦ προσώπου σου φαγεῖς τὸν ἄρτον σου, ἔως τοῦ ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν γῆν ἐξ τῆς ἑλήσθης, οἱ φαίνεται μάλιστας ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ἴδιως ἐν Ἑλλάδι· κλινωνειών σγέσεων ἐφαρμόζομένη, καὶ μέροις κεραῖας ἐκπληρουμένη. Καὶ ὅποιοι οὐδαμοῦ ἀλλαγῆσθαι ἀνατέλλει ἡ γῆ ἐν τῷ γόρτῳ τοῦ ἄργος ἀκανθίας τοσαύτας καὶ τρεβόλους τοσούτους, καθαιράσσοντας καὶ διασχίζοντας τοὺς